

POSTANOWIENIE

18 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 18 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. spółki akcyjnej w W.
przeciwko R. S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 3 marca 2025 r., VII AGa 815/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia powodowi odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest

sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do jej przyjęcia bądź odmowy przyjęcia do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił jako pytanie: „czy w odniesieniu do działalności kantorowej, dla ustalenia spadku sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym, obliczonego jako stosunek łącznych obrotów, o którym mowa w art. 15g ust. 9 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z dnia 2 marca 2020 r. należy brać pod uwagę przychód w rozumieniu ustaw o podatku dochodowym czy też różnicę pomiędzy ceną sprzedaży waluty, a ceną jej zakupu?”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga określenia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Sformułowany problem prawny nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w znaczeniu przytoczonym wyżej, gdyż dotyczy okoliczności, które nie

mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący w istocie wnosi bowiem o dokonanie wykładni uchwały nr 50/2020 Rady Ministrów z 27 kwietnia 2020 r., która nie mieści się w kategorii źródeł powszechnie obowiązującego prawa, gdyż jej postanowienia mają charakter jedynie informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający, są adresowane do podmiotów w strukturach administracji publicznej i nie mogą stanowić podstaw decyzji wobec obywateli, a tym samym nie stanowią prawa materialnego, które by miał wyklądać Sąd Najwyższy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2018 r., II UK 85/17; z 8 marca 2018 r., II UK 80/17).

Skarżący powołał się również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) w konsekwencji naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 65 § 1 i 2 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dokonaniu nieprawidłowej wykładni oświadczeń woli stron złożonych w chwili zawierania umów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przy tym samodzielnego, czyli odrębnego od podstaw kasacyjnych, wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Skarżący zmierza do uzyskania rozstrzygnięcia odpowiadającego na pytanie o dopuszczalność zawarcia z pozwanym umowy o przyznanie subwencji w ramach [...], którą to umowę powód wykonał, gdyż wypłacił środki pozwanemu, a

ten użył ich zgodnie z ustaleniami umownymi. Program stanowił formę pomocy dla przedsiębiorców i został zatwierdzony przez Komisję Europejską. Jego założeniem było zapewnienie przedsiębiorcom środków finansowych jako pomocy „w trudnym okresie zamrożenia gospodarki” w ograniczenia skutków trwającej pandemii.

Wiążące dla Sądu Najwyższego (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) ustalenia faktyczne Sądów obu instancji obejmowały treść regulaminu ubiegania się o udział w programie rządowym „[...]” i treść zawartej między stronami umowy dotyczącej subwencji finansowej. Z ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie wynikało, że pozwany dokonując rozliczenia z powodem podał w odpowiednich formularzach dane wynikające z dokumentów księgowych, które stanowiły przychody ze sprzedaży zdefiniowane zgodnie z definicją stosowaną w umowie i regulaminie. W dniu zawarcia przez strony umowy z żadnego z dokumentów regulujących łączący stosunek prawnego, nie wynikało, że na potrzeby tego stosunku jako przychód ze sprzedaży (obroty gospodarcze) należy rozumieć spread. W związku z tym bez znaczenia pozostaje, kiedy powód stwierdził, że przekazana mu informacja powinna doprowadzić do wydania negatywnej decyzji odnośnie do zawarcia umowy i wypłacenia środków. Skoro powód zawarł z pozwanym umowę mając pełne rozeznanie w sytuacji pozwanego i umowę tę wykonał, to nie może skutecznie żądać zwrotu spełnionego na jej podstawie świadczenia.

Sąd drugiej instancji przyjął, że nie ziszcili się przesłanki do żądania zwrotu całości subwencji, gdyż oświadczenia pozwanego relewantne do oceny przez powoda przesłanek przyznania pomocy na gruncie programu zostały złożone już na etapie składania wniosku i później nie podlegały żadnym modyfikacjom. Zgodnie z § 11 ust. 6 umowy powodowi przysługiwało prawo do zmiany regulaminu w trakcie obowiązywania umowy, lecz powód nie przeprowadził zmiany regulaminu w tym trybie. W toku postępowania powód nie wykazał, że spełnił obowiązek poinformowania pozwanego o zmianie regulaminu w sposób umożliwiający zapoznanie się z informacją o zmianie wraz ze wskazaniem postanowień podlegających zmianie. Umowa i regulamin nie wprowadzały odrębnej definicji pojęcia obrotu. Późniejsze komunikaty powoda nie zmieniły regulaminu ani umowy, a określały jedynie, w jaki sposób powód od chwili ich wydania rozumie użyte

w umowie pojęcia. Zatem miały one charakter informacyjny, precyzujący określone definicje, wyjaśniający ich znaczenie. W związku z tym nie można uznać, że beneficjent programu mógł się zapoznać z informacjami zamieszczonymi w komunikatach, a więc również z rozumieniem pojęć, których te komunikaty dotyczy wcześniej niż po ich upublicznieniu.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że powód kwestionuje zasadność dokonanej wypłaty subwencji w sytuacji, gdy dysponował pełnymi danymi niezbędnymi do rozpoznania wniosku i które to dane nie uległy następnie żadnym zmianom. Sam powód uznał, że pozwany spełnia warunki podmiotowe i przedmiotowe do wypłaty subwencji, a następnie dokonał wypłaty subwencji na rzecz pozwanego. Podstawę wypłaty subwencji stanowiła umowa stron, która nie przewidywała prawa odstąpienia od niej zgodnie z art. 395 § 1 i 2 k.c. W § 3 ust. 6 umowy nie przewidziano zatem prawa odstąpienia od umowy z zastrzeżeniem powodowi prawa kontroli prawdziwości informacji i oświadczeń ze skutkiem żądania zwrotu całości lub części subwencji. Oświadczenia pozwanego w umowie obejmowały rzeczywiste i prawdziwe informacje, znajdujące odzwierciedlenie w dokumentacji źródłowej oraz w bazach danych organów administracji publicznej, w tym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Krajowej Administracji Skarbowej oraz Ministerstwa Finansów. Zatem danych tych nie można uznać za nieprawdziwe, gdyż przychód pozwanego z działalności kantorowej był jawny dla powoda od chwili podjęcia pierwszych czynności w związku ze zgłoszeniem wniosku o przyznanie subwencji. Skoro pozwany przed zawarciem umowy udzielił powodowi prawdziwej informacji o swoim przychodzie z działalności kantorowej, to powód nie może żądać zwrotu świadczenia z tej przyczyny, że przychód z działalności kantorowej ocenił w jego pojęciu nieprawidłowo, a w każdym razie nie tak, jak oceniłby go po pewnym czasie związania umową.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1964) orzeczono jak w postanowieniu.

Marta Romańska

[dr]

[a.ł]